

Chulalongkorn University Dental Journal

Volume 4 | Issue 2

Article 6

1981-05-01

ขกขข

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cudj>

Part of the [Dentistry Commons](#)

Recommended Citation

(1981) "ขกขข," *Chulalongkorn University Dental Journal*: Vol. 4: Iss. 2, Article 6.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cudj/vol4/iss2/6>

This Miscellaneous is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Dental Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ปกิณกะ

The restoration of eroded cervical areas

Phillip, Relph W., CDS Rev. 73 (4) : 31-34, 1980

บริเวณคอฟันที่สึกกร่อนจนเห็น cementum และ dentin แม้จะไม่พบบ่อยนัก แต่เมื่อเกิดแล้วจะทำให้ฟันไวต่อความร้อน ความเย็น มีการสึกต่อไปจากการแปรงฟัน และคุณสมบัติของการอุดฟันในรายเช่นนี้อาจใช้วิธี acid-etching ซึ่งสามารถทำให้เกิด mechanical bonding ระหว่างวัสดุอุดพวก resin กับเนื้อฟันได้ อีกวิธีหนึ่งอาจใช้ glass ionomer cement เป็นวัสดุอุด ทั้งสองวิธีนี้ไม่จำเป็นต้องเตรียม cavity เหมือนการอุดทั่วไป

ถ้าขอบเขตโดยรอบของรอยสึกเป็น enamel ทั้งหมด การใช้วิธี acid-etching จะได้ผลสำเร็จค่อนข้างสูง แต่โดยความเป็นจริงแล้วมักไม่มี enamel อยู่โดยรอบทั้งหมดของรอยสึก บริเวณ gingival margin มัก

เป็น cementum หรือ dentin ซึ่งยังไม่มีสารใดๆ ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาจนสามารถใช้ etch ได้อย่างปลอดภัยและเป็นที่น่าพอใจ ดังนั้นเมื่ออุดไปแล้ว แม้ว่าวัสดุอุดจะอยู่ได้หลายปี เนื่องจากมีการยึดกับส่วน enamel แต่ที่ขอบทางด้าน gingival ย่อมมี microleakage เกิดขึ้นแน่นอน และเป็นสิ่งที่ทำให้การยึดแน่นของวัสดุอุดลดน้อยลงซึ่งจะหลุดไปในที่สุด ยิ่งกว่านั้นถ้าเกิด microleakage อย่างมากจะทำให้มีการผุเกิดขึ้นใหม่ประสาทฟันจะถูกกระตุ้นและมีการเสียวเกิดขึ้น ควรบอกผู้ป่วยให้ทราบว่า การอุดแบบนี้จะไม่อยู่ถาวรนักอาจต้องกลับมาอุดใหม่ภายหลัง

ข้อแนะนำในการทำ

1. ควรใช้ผงขัดแบบผสมน้ำ ขัดบริเวณที่จะอุดเสียก่อน

2. ใช้เครื่องมือแต่งบริเวณที่จะอุดบ้างพอสมควร แต่ไม่ต้องถึงกับได้รูปร่าง cavity ที่ได้แบบแผน และควรทำ bevel ที่ enamel เล็กน้อยด้วย 33½ inverted cone bur
3. การทำรอยขีดซี่ที่ cementum หรือ dentin บริเวณ gingival margin เล็กน้อย จะช่วยเพิ่ม retention
4. เวลาที่ใช้กรटकั๊ด ขึ้นอยู่กับฟันแต่ละซี่ โดยใช้ในขนาดที่เพียงพอจะทำให้เกิดผิวที่ขาวขุ่นเท่านั้น
5. หลังจากใช้กรटकั๊ดแล้ว ต้องล้างให้สะอาด

การอุดด้วย glass ionomer จะไม่ใช้กรटकั๊ด เพราะการติดแน่นเกิดโดยการยึดระหว่างส่วนน้ำที่เป็น polyacrylic acid และ calcium ในโครงสร้างของเนื้อฟัน ส่วนผงเป็นสารประกอบจำพวก silicate และมี fluoride อยู่ประมาณ 23% อัตราส่วนของผงและน้ำควรเป็นไปตามคำแนะนำของผู้ผลิต การผสมใช้เวลา 45 วินาที หลังจากอุดเสร็จแล้วต้องป้องกันผิวหน้าไม่ให้ถูกน้ำลายระหว่าง initial setting ควรจับ matrix อยู่หนึ่งๆเป็นเวลา 5 นาที การขัดแต่งขั้นสุดท้ายทำหลังจากการอุด 24 ชม. แล้วทาเคลือบด้วย cavity vanish ผลที่ได้รับค่อนข้างดี ถ้าได้ทำกรรมวิธีต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบ

สมไพบย ลิมสมบัติอนันต์ วท.บ.,ท.บ.

Accidental perforatal of the roots of teeth

Tidmarsh, Brain G., J. Oral. Rehabil. 6 (3) : 235-240, 1979

การทะลุของคลองรากฟันที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจที่บริเวณส่วนปลาย (apical) ส่วนกลาง (mid-root) และบริเวณที่อยู่ใต้เหงือก (subgingival) มีสาเหตุมาจากการใช้เครื่องมืออย่างไม่ถูกต้อง

การทะลุของคลองรากฟันบริเวณส่วนปลายราก เกิดจากการใช้เครื่องมือที่มีขนาดใหญ่เกินไปจึงมีความแข็งแรงและไม่สามารถโค้งไปตามความโค้งของปลายรากได้ เครื่องมือที่มีขนาดใหญ่จะก่อให้เกิด ledge ขึ้นที่ผนังของคลองราก ถ้าไม่พบเสียก่อนแต่แรก มักจะทำให้เกิดการทะลุขึ้นได้ภายหลังการหลีกเลียงไม่ให้เกิด ledge อาจทำได้โดยโค้งเครื่องมือเสียก่อน และไม่หมุนเครื่องมือเกิน $\frac{1}{4}$ รอบ การขยายจะทำได้ง่ายขึ้นถ้าใช้ chelating agent ซึ่งจะหล่อลื่นและทำให้ ledge เรียบขึ้น ช่องทางที่เกิดจากการทำให้ทะลุโดยไม่ได้ตั้งใจนี้มักจะมีขนาดใหญ่และตรงกว่าคลองรากจริงของฟัน สามารถอุดด้วยวัสดุอุด (filling point) และ sealer ได้โดยง่ายถ้าจากภาพรังสีพบว่า

ในภายหลังมีการอักเสบเกิดขึ้นอาจจำเป็นต้องรักษาด้วยวิธีทางศัลยกรรม

การทะลุบริเวณส่วนกลางของราก มักเกิดจากการใช้ reamer และ drill ที่หมุนด้วยมอเตอร์ในระหว่างการทำ post hole รูที่เกิดขึ้นนี้รักษาได้โดยการอุดด้วย gutta percha และ scaler หรืออุดด้วย calcium hydroxide ที่อัดจนแน่นชิดกับ periodontal ligament หรือใช้ oxidized regenerated cellulose อุดที่รูแล้วอุดตามด้วย amalgam เพื่อป้องกันการรั่วซึม การป้องกันการทะลุในบริเวณนี้ทำได้โดยการพิจารณาความเอียงของรากฟันอย่างรอบคอบก่อนการเจาะ และหลีกเลี่ยงการใช้เครื่องมือเจาะที่หมุนโดยมอเตอร์

การทะลุบริเวณใต้เหงือก มักพบเสมอๆ ในฟันหลังซึ่งเกิดในระหว่างการเจาะเพื่อเปิดทางเข้าสู่โพรงประสาทฟัน และระหว่างการหาตำแหน่งรูเปิดของคลองราก การใช้ rubber dam จะก่อให้เกิดปัญหาเนื่องจากไม่สามารถดูแนวแกนของฟันเปรียบเทียบกับบริเวณอื่น

ของชากรรไกรได้สิ่งสำคัญอยู่ที่การมีความรู้เกี่ยวกับตำแหน่งและแนวของคลองรากฟัน การเกิดทะลุบริเวณที่รากฟันแยกจากกันในพื้นที่กรามเป็นผลมาจากขาดความระมัดระวังในเรื่องความลึกของโพรงประสาทฟันการทะลุแบบนี้รักษาอย่างดีที่สุดได้ โดยการปิดด้วย calcium hydroxide แล้วปิดด้วยซีเมนต์การทะลุออก

ทาง buccal และ lingual ของตัวฟันจะรักษาได้โดยการอุดปิดด้วย amalgam ภายหลังที่ได้ทำ gingivectomy เพื่อป้องกันการเกิด pocket แล้ว การทะลุบริเวณ interdental papilla จะรักษาได้ยากที่สุด อาจจำเป็นต้องตัดรากที่เกี่ยวข้องทั้งหรือทำ hemisection

สมไชย ลิมสมบัตอนันต์ วท.บ., ท.บ.